

Дрей І.Ю.

студентка,

Науковий керівник: Драпайло Ю.З.

кандидат юридичних наук, аспірант,

Національний університет «Одеська юридична академія»

ДО ПИТАННЯ ПОДАВАННЯ ВІДЗИВУ НА ПОЗОВ У ГОСПОДАРСЬКОМУ ПРОЦЕСІ

У відповідача після одержання ухвали про порушення справи, з'являється можливість захисту проти поданого позову шляхом надання до господарського суду відзиву, в якому він може викласти пояснення по суті заявлених вимог, погоджуючись з ними або заперечуючи їх повністю чи частково. Заперечення проти позову можна розділити на дві основні групи – заперечення в процесуальному і матеріальному смислі. Заперечення проти позову можливі шляхом: 1) спростування законних припущень, встановлених правовими нормами на користь позивача; 2) спростування фактів процесуальної підстави позову; 3) доказування фактів, які перешкоджають виникненню права у позивача або погашають це право.

Право відповідача надати відзив на позов є своєрідною реалізацією у господарському судочинстві принципів змагальності і процесуальної рівності, закріплених у Конституції України, Законі України «Про судоустрій та статус суддів» та Господарському процесуальному кодексу України.

Відзив на позов – право відповідача, виразити свою незгоду з позовом у процесуальному документі, який разом з документами до нього надсилається до суду, позивачу та іншим відповідачам, яким надсилається лише копія відзиву. Таким чином, норма не зобов'язує сторону, яка подає відзив надсилати всі додатки до нього іншим сторонам[1, с.202].

У ч. 1 ст. 59 ГПК зазначено, що відповідач має право після одержання ухвали про порушення справи надіслати господарському суду – відзив на позовну заяву. Застосування законодавцем саме формулювання «має право» дає підстави зробити висновок, що надання відзиву є правом, а не обов'язком відповідача, адже тут не фігурує термін «позивач зобов'язаний», що по суті відповідає вимогам чинного законодавства України. Крім того, санкцій за ненадання відзиву відповідачем також законодавством не передбачено, крім випадків, передбачених ст. 83 ГПК України. Суд у разі неподання відзиву на позовну заяву може розглянути справу за матеріалами, які є у справі. Винятком є ситуація, якщо господарський суд зобов'яже відповідача надати відзив та необхідні документи для розгляду справи по суті (наприклад, якщо відсутність пояснень відповідача ускладнює

розгляд справи тощо), а відповідач буде ухилятися від вчинення таких дій – до нього можуть бути застосовані санкція, передбачена п. 5 ст. 83 ГПК України, відповідно до якої закон надає право господарському суду приймати рішення щодо стягнення у доход державного бюджету України з винної сторони штраф у розмірі до ста неоподаткованих мінімумів доходів громадян за ухилення від вчинення дій, покладених господарським судом на сторону.

Оспорюючи вимоги позивача, відповідач наводить аргументи, спрямовані проти фактів, якими обґрунтовується позов, проти доказів, які підтверджують ці факти і проти правових висновків, які випливають із встановлених фактів. Відповідач може стверджувати і доказувати наявність у нього власного права на предмет позову[2, с.110]. Крім того, може спрямовувати свої доводи проти прийняття позову до розгляду судом і відсутність процесуальних підстав для такого розгляду.

Д.П. Ватман і В.А. Єлізаров звертали увагу на те, що немає необхідності наводити аргументи проти всіх елементів позову. Спростування одного з елементів може виявитися достатнім для відмови у задоволенні позову

Так, у відзиві сторона, яка його надсилає, повинна чітко зазначити дані, за якими суд може визначити по якій справі надсилається відзив. До таких даних відноситься найменування позивача та номер справи. Крім того, сам відзив повинен чітко містити позицію сторони щодо поданого позову, зазначивши в якій частині не визнає позов з зазначенням доказів та норм чинного законодавства на підтвердження своєї позиції.

Як і інший процесуальний документ, відзив у разі додання до нього документів, повинен містити чіткий їх перелік з повною назвою документа. Крім того, законодавець зобов'язав сторону додавати докази направлення відзиву сторонам по справі. Доказом такого направлення є квитанція з поштового відділення з описом вкладеного, або інші документи (з кур'єрської доставки) про направлення та вручення.

Відзив має бути підписаний уповноваженою особою відповідача або його представником. При цьому до відзиву, підписаного представником відповідача, додається документ, що підтверджує повноваження представника відповідача. Крім того, у разі підпису посадовою особою необхідно вказати її посаду та долучити документ, який надає їй право на звернення до суду (Статут, Протокол, Довіреність тощо) [3, с. 143].

Закон не передбачає будь-яких строків для надання відзиву на позов, хоча він може бути зазначений в ухвалі господарського суду. При цьому відзив необхідно спрямовувати до господарського суду з моменту одержання ухвали господарського суду про порушення провадження у справі. Бо з моменту одержання позовної заяви

невідомо, чи буде вона прийнята до розгляду, чи ні (наприклад, повернена без розгляду згідно зі ст. 63 ГПК України, відмовлено у прийнятті позову відповідно до ст. 62 ГПК України тощо).

Так, у США обов'язково повинні бути надані позовна заява, пояснення (заперечення) на неї відповідача й аргументи позивача проти зустрічного позову, якщо така зустрічна вимога заявлена. При цьому можливість коректування початкової позовної заяви та зміна заперечень або не допускається, або обмежується.

Вважаю, що на стадії подання відзиву на позов проводиться ґрунтовна підготовка до майбутнього процесу. Відзив може формуватися за тим самим принципом, що й позовна заява. Тобто це може бути позовна заява навпаки, де на кожен обставину позовної заяви відповідач подає свої заперечення. Відповідач вільний у формі свого волевиявлення, а тому може викласти свої заперечення й у будь-якому іншому порядку. Важливо, щоб вони були прозорими та зрозумілими для суду, а в необхідних випадках – підкріплені відповідними доказами. З вищевикладеного можна зробити висновок, що обов'язкове подання письмових заперечень у формі відзиву на позовну заяву доцільно ввести і в Україні для полегшення роботи суду та обґрунтованості позиції відповідача до позову.

Список використаних джерел:

1. Подцерковний О.П., Квасніцька О.О. Господарське процесуальне право: Підручник. – Х.: Одиссей, 2012. – 400 с.
2. Васильев С.В. Хозяйственный процесс: Учебное пособие для подготовки к зачету и экзамену. – Харьков: Эспада, 2007. – 256 с.
3. Харитоновна О. І. Науково-практичний коментар Господарського процесуального кодексу України. – К.; Істина, 2008. – 282 с.

Запорожець Д.М.

студентка,

Полтавський юридичний інститут

ОКРЕМІ АСПЕКТИ РЕЙДЕРСТВА В УКРАЇНІ ТА ПРОПОЗИЦІЇ ЩОДО ВДОСКОНАЛЕННЯ МЕХАНІЗМІВ ЙОГО ПРОТИДІЇ

Значною проблемою для стабілізації економічного розвитку України та залучення іноземних інвестицій, на думку багатьох експертів, стає поширеність випадків рейдерства, що розхитує правову основу держави, яка проголосила приватну власність